

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 21 (3)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 1. FEBRUARA 1926.

PATENTNI SPIS BROJ 3429.

Siemens- Schuckertwerke G. m b. H, Siemensstadt bei Berlin, Nemačka

Linijiski sprovod za električne železnice.

Prijava od 17. januara 1924.

Važi od 1. novembra 1924.

Traženo pravo prvenstva od 5. februara 1923. (Nemačka).

Kod linijskih sprovoda električnih železnica visi linijska žica u obliku lančane linije. Na svakoj tački za vešanje sastavljaju se usled toga dva penjuća kraka susednih lančanih linija. Delovi linijskog sprovoda obrazuju dakle medju sobom jedan ugao. Kad se četka koja duž klizi nalazi na penjućem kraku, izvodi ista kretanja na gore. Ono se iznenada zaustavi na mestu vešanja; uzengija se mora odgovarajuće staviti prema kraku koji se penje. Ovo iznenadno vraćanje kretanja pruža potresanje uzengije. Vrši se kratko otvaranje i pri tome izvučeni svetlosni luk smanjuje trajanje linijske žice i dela četke koji se povlači. Ovaj nedostatak poznat je već odavno. Pokušalo se na taj način da se pomogne, što se na mestima vešanja utvrđivala linijska žica ne u jednoj tački, već na više tačaka koje leže jedna iza druge. Izmedju penjućeg i spuštajućeg kraka dodirnih lančanih linija umetnuta je na taj način jedna prelazna krivina. Ipak se ostalo u glavnome pri tome kao što je predloženo. U većem obimu nije se moglo primetiti, jer je razvijanje žičanih sprovoda kao najbliži korak dovelo do mnogostrukog vešanja t. j. vešanje linijske žice za noseći kabl koji se jako savija u lančanoj liniji. Pri ovome mogle su se, naročito upotrebiti pomoćne horizontalne pomoćne žice rasporedjene preko linijske žice, tačke vešanja rasporediti tako blizu jedna drugoj, da linijska žica praktično obrazuje pravu liniju. Troškovi linijskog sprovoda sa višestrukim vešanjem srazmerno su visoki, jer noseći kabl uslovljava

naročite izolovane tačke vešanja i zatezanja koje 2 do 3 m. leže preko linijske žice, dakle iziskuje odgovarajuće dugačke direke. U krivinama povećavaju se troškovi još time, što direci moraju biti jači, da bi pored istezanja linijske žice u krivini mogli primiti i istezanja nosećeg kabla. Ušteda u troškovima gradjenja kod postrojenja za linijski sprovod naročito se želi pri današnjem električnom stanju.

Novi linijski sprovod vodi računa o potrebi prema nižim troškovima postrojenja. Kod njege otpada noseći kabl, a linijska žica, kao kod napred navedenih linijskih sprovoda, obešena je u srazmerno velikim odstojanjima i primenljivana su već pomenuta sredstva, da se poboljša prelaz sa kraka lančane linije od mesta penjanja do mesta spuštanja. Zatim se linijske žice zbog toga pokretno naležu.

Na nacrtu je predstavljen primer izvodjenja pronalaska.

a — su direci b, b, za isti pokretno utvrđjene konsole, za čije je krajeve pomoću više žica c, c, obešena linijska žica. Kraj linijske žice sproveden je preko kotura e i opterećen tegom. Docnijim zatezanjem linijske žice stalno se održava spuštanje, pa čak pri povećanju temperature leti, gde bi se inače načinila vrlo velika previjanja. Pošto dalje automatsko docnije zatezanje sleduje svakoj promeni temperature, nije potrebno dimenzionirati naprezanje linijske žice prema najniže očekujućoj temperaturi i pri premeštanju na većoj temperaturi smanjiti naprezanje linijske žice. U napred se može predvideti najviše do-

pušteno naprezanje. Uz to dolazi još to, da se do sada pri dimenzionisanju naprezanja linijske žice uvek na to pazilo, da abanjem u pogonu nastupa smanjivanje preseka i usled toga naprezanje na istezanje odgovarajuće računalo prema smanjenom preseku. Previjanja mogu se pak i dalje smanjiti na taj način, da se tegovi za docnije zatezanje dimenzionišu prema punom preseku, i da se isti prema abanju smanjuju s vremena na vreme, pošto takvo abanje traje srazmerno duže vreme, smanjivanje tegova ne pruža nikakve naročite teškoće.

Kod primera izvodjenja obešena je linijska žica pomoću kratkih žica, koje u parovima obrazuju tup ugao. Da bi se imalo isto istezanje u parovima žica, mogu se iste na poznati način voditi preko jednog kotura. Dalje

mogu za vešanje služiti opružni štapovi. Isto se tako može upotrebiti više štapova jedan preko drugog ili štapovi koji su prema krajevima sve tanji, na kojima je žica višestruko utvrđjena. Najzad se mogu istovremeno upotrebiti vešanja žicom i štapovima.

PATENTNI ZAHTEVI:

1). Linijski sprovod za električne železnice, naznačen time, što je linijska žica na mestima za vešanje pomerljivo obešena na više tačaka, i docnije se zateže stalno tegovima, pri čemu su zgodno upotrebijene obrtne konsole radi njenog vešanja.

2). Linijski sprovod prema zahtevu 1, naznačen time, što su tegovi za docnije zatezanje dimenzionisani prema punom preseku žice i abanja žice smanjuju se postepeno.

